

Ronde van Andalusië

Heen- en terugreis:	Vliegen naar Málaga
Fietsniveau:	4
Best seizoen:	Maart t/m juni; september en oktober
Wegen, km:	Goed asfalt 740, matig asfalt 60, onverhard 10

Van de accommodaties wordt de orientatieprijs van een tweepersoonkamer per overnachting vermeld. Eenpersoonkamer kost doorgaans ongeveer driekwart als tweepersoonkamer. Bijvoorbeeld € 55: 2pk euro 55 en 1pk euro 40 Een meestal klein ontbijt is vaak inbegrepen in de prijs.

Voorgestelde programma

<u>dag</u>	<u>km</u>	<u>naar</u>
1	8	aankomst Málaga - Torremolinos
2	71	El Burgo
3	42	Setenil
4	35	Grazalema
5		rondrit 62 km
6	87	Ronda
7		rustdag
8	93	Antequera
9	80	Alhama de Granada
10	58	Granada
11		rustdag
12	60	Guadix
13	58	Válor
14	55	Taha Pitres
15	32	Lanjarón
16	75	Almuñécar
17		bus/fietsen naar Málaga, vertrek of verlenging

Inleiding

Deze prachtige route bevat twee van de voor fietsers favoriete gebieden van zuid-Europa: de witte dorpen achter de Costa del Sol en de Sierra Nevada, met tussen de twee de wat meer uitgestrekte hooglanden rond Alhama de Granada.

Dat deze gebieden veel bezocht worden is niet verwonderlijk, het landschap is fraai en soms zelfs spectaculair; de natuur stelt een grote soortenvariëteit voor; en er zijn talrijke dorpjes die schilderachtig tegen bergwanden zijn gebouwd of in rustige dalletjes liggen. Bovendien zijn er vrijwel overal genoeg eetgelegenheden en accommodaties en uiteraard, dit alles ligt vlakbij de veel aangevlogen luchthaven van Málaga.

De eerste rit gaat door verschillende dorpen aan de rand van een breed dal met veel citrusboomgaarden. Een vrij drukke streek, aangezien dit het directe achterland van stad, vliegveld en strand is. Echter, de meeste auto's verdwijnen al in de eerste rit, tijdens de klim naar de *Puerto de las Abejas*.

Aan de overkant ligt El Burgo mooi in het dal, de eerste van de witte dorpen die ondanks de ontwikkelingen aan de kust nog niet zijn veranderd. Daarna zult u andere passeren: Setenil, in zijn kloof tussen graanvelden en olijfboomgaarden; Grazalema, aan de voet van ruige rotswanden of Cortes de la Frontera, in een groene omgeving van kurk- en steeneikenbossen. Heel veel is er in deze dorpen niet te bezoeken, maar het is in elke zeer aangenaam vertoeven.

Na een stukje door een desolater omgeving bereikt u Ronda, het voornaamste stadje van de streek. Ronda is veel bezocht, maar u heeft het moeten 'veroveren' met een hele omweg op de fiets en zal meer van genieten dan degenen die binnen een bus of auto daartoe zijn gereden.

De lange rit naar Antequera voert door verschillende landschappen: dennenbossen, olijfboomgaarden, schappenweiden bij rotswanden of een nauwe kloof wisselen elkaar soepel af. De tocht gaat door over flink glooiend hoogland tot aan Granada en de voeten van de Sierra Nevada.

Voorbij Granada fietst u om en op de hellingen van de Sierra Nevada, het hoogste gebergte van het Iberische schiereiland. De noordelijke en zuidelijke kant daarvan constrasteren nogal: de noordkant is weids en met grillige landschappen; terwijl de zuidkant, de Alpujarras, een heerlijke streek is waar

stroompjes van de toppen van het gebergte door weelderige dalletjes kabbelen en waar de weg tussen fraaie dorpjes en allerlei fruitbomen slingert.

De laatste rit is ernaar: een flinke klim door ontvolkt gebied wordt beloond met de schitterende afdaling naar de altijd warme *Costa Tropical*. Beneden ronden tropische plantages en het kuststadje Almuñécar de tocht af.

In vergelijking met andere tochten in fietseninspanje.nl zitten in deze wat meer betrekkelijk drukke wegen: rond het vliegveld van Málaga, Málaga zelf en Granada zijn die niet te vermijden. Echter zijn het merendeel van de wegen nog wel rustig en een of andere ronduit eenzame stuk ontbreekt ook niet.

Het reliëf in de route is pittig. Als u alles in het aangegeven aantal dagen doet, dan fietst u aan de hoge kant van 'fietsniveau 4'. Maar er zijn vele mogelijkheden om de tocht korter te maken of stukken met de trein of bus te doen, en uiteraard meerdere plaatsen die extra rustdagen waard zijn.

Deze fietstocht, of de kortere versies daarvan, is ook uitstekend te combineren met enkele vrij makkelijke wandelingen. Verschillende plaatsen langs de route zijn uitvalbases daarvoor, met name Yunquera, El Burgo, Grazalema en Pitres. Een veel gebruikte gids is de ANWB wandelgids Andalusië.

Kortere versies van de ronde:

1/ Westelijk deel: van Antequera al naar Málaga (volgens het voorgestelde programma tien dagen). Antequera – Málaga 59 km, 700 ↑m:

<u>km</u>		
0.		Via dezelfde weg als u aankwam fietst u terug tot aan het kruispunt even buiten Antequera.
1.8		Op het kruispunt, rechtdoor richting El Torcal. Na een paar km komt er een steile klim.
11.5		In principe voorbij de afslag naar het bezoekerscentrum boven op de berg El Torcal. Voor de meest enthousiasten: 3.5 km extra klim daar naartoe.
15.		Villanueva de la Concepción. Neem de MA 424-423 naar Almogía en Málaga.
49.		U bereikt het voorstadsje Puerto de la Torre waar opeens het drukke verkeer van Málaga begint. Rechtdoor volgen naar het centrum. Na enkele km gaat u boven de ringweg van Málaga heen en fietst u verder naar het centrum over de <i>Avenida Carlos Haya</i> .
58.		Brug over het gekanaliseerde riviertje Guadalmedina. Aan de overkant RA. Al snel bereikt u een grotere brug waar naar links de boulevard met grote bomen <i>Alameda Principal</i> begint. De straat <i>Trinidad Grund</i> is de eerste evenwijdige aan de overkant (zie hotels bij Málaga).

U kunt ook op de rit vanaf Ronda al na 72 km in Valle de Abdalajís overnachten. De volgende dag na 11 km richting Antequera gaat u RA een rustig maar heel steil weggetje in naar La Joya en Villanueva de la Concepción. Abdalajís - Málaga 70 km en 800 ↑m.

2/ Oostelijke deel: na de eerste rit, van El Burgo direct naar Antequera en Granada (een dag of elf volgens het voorgestelde programma).

3/ Nog een ander alternatief is van Ronda of Antequera de trein naar Granada te nemen. In 2008 waren er twee fietsdragende *Regional Express* treinen dagelijks van beide steden. Zie bij [www.renfe.es/todas las estaciones\ productos media distancia\ andalucia\ algeciras-granada](http://www.renfe.es/todas%20las%20estaciones/productos%20media%20distancia/andalucia/algeciras-granada). In Granada kunt u ook overstappen in de trein naar Guadix.

4/ Dan zijn er nog de bussen, voornamelijk van het bedrijf Alsina Graells, met bagageruimte waar fietsen in kunnen. Deze verbinden bijna alle steden en belangrijke dorpen van Andalusië met elkaar. Vraag voor *estación o parada de autobuses* wanneer u even een stuk met de bus wil overbruggen.

Fietsenmakers

De openingsuren zijn voor allemaal plus/min: ma t/m vr 10-14 en 17-20.30, za 10-14 uur.

- In Torremolinos: Bicilogía.com Avenida de los Manantiales nr. 9. Tel. 952 052995. Boven in het centrum van de stad.
- In Alhaurín de la Torre: Motos Garrido. Op de weg tegenover een bakstenen torentje.
- In Coín: Repuestos Cecilio. Rechts van de weg naast benzinstation.
- In Ubrique: Recambios Carrillo. Calle Doctor Solís Pascual (de straat met platanen midden in het dorp, tegenover benzinstation).
- In Ronda: Bicicletas Rosado. Plaza del Ahorro 1. Tel: 952 870221. Bij km 1 van de routebeschrijving Ronda – Antequera, links op het plein.
- In Antequera: Ciclos 2000. Plaza Cristóbal Toral (binnenplein midden in de stad tegenover Hotel Colón). Tel 952 845833.
- Granada: Semar Elite. Calle San Antón 83. Zie begin van rit naar Guadix, honderd meter rechts van *Acera del Casino*. Tel 958 251862.
- Lanjarón: Calle Expiración 70. Vijftig meter na de eerste huizen van het stadje, links. Tel 958 770907.
- Dúrcal: Bici Aventura. Plaza de los Magnolios 2. Tel 958 780255

Aankomst vliegveld Málaga - Torremolinos

- Als u met fietsdozen- of koffers aankomt kunt u deze bij EasyParking tijdens de tocht 'parkeren'. Tegenover de T-2 uitgang van het vliegveld. Tel 952 105759 Open 24x7. Eén euro per dag inbegrepen busje die de dozen komt halen van de terminal en weer aanlevert (zet je naam erop) voor de terugvlucht. Of als je zelf ernaar toe gaat, EasyParking staat precies naast de brug naar barrio San Julián in de beschrijving hieronder. Ook eventueel handig voor de terugvlucht: bij Decathlon ernaast kan er bubbeltjes folie (sp. *plástico para envolver con burbujas*) en hebben ze vaak lege fietsdozen.
- Voor wie direct naar het binnenland wil: bij kruispunt op km 5 hieronder, RA weer onder de twee snelwegen naar Churriana en Alahurín.

<u>km</u>	
0.	Uit de aankomsthal RA. De borden naar Malaga en Cádiz volgen.
0.9	Volg het bord naar 'Barrio San Julián' een brug op. Deze gaat boven een snelweg heen.
1.2	Aan de overkant van de brug, voor de Coca-Cola distributeur, ga rechtdoor en met de bocht mee de wijk San Julián in. U fietst meteen onder een spoor heen.
1.5	LA naar 'Bda. Guadalmar'. Een paar honderd meter verder gaat u onder nog een snelweg.
2.8	Rotonde voor de aangekondigd woonwijk Guadalmar. RA, fiets verder over deze weg die links evenwijdig aan de snelweg loopt.
5.	Bij kruispunt, borden van 'Paradores, Campo de Golf' ga daarachter LA. U fietst richting 'Playas'
6.	Begin van het strand en van de ook als fietspad dienende zeepromenade van Torremolinos
8.5	Hotels Tarik, Los Jazmines en Don Paquito.

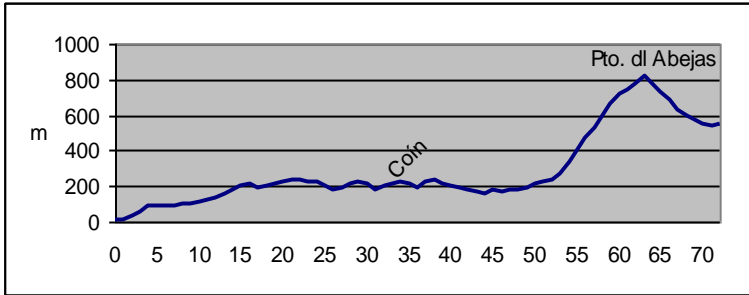
Voor het strand van Torremolinos,

Hotel Tarik.com Paseo Marítimo 49 T 952 382300 € 70 *Bicis en cuarto de las maletas*

Hotel Los Jazmines Avenida del Lido T 952 385033 € 60 *Bicis en la habitación*

Hotel Don Paquito. Avenida del Lido (tegenover) T 952 387711 *Bicis junto a jardín piscina* –op slot want niet helemaal van straat afgesloten- € 80

Torremolinos - El Burgo

<u>km</u>	
	71 km, 1100 ↑m
0.	Uit het hotel naar de zeepromenade en LA op deze.
1.	LA <i>calle Obispo Juan Alonso</i> in. Na een paar honderd meters wordt dit <i>calle Carnicero</i> waarop we verder in stijging fietsen.
2.	Rotonde bij een voetgangersbrug. Aan de overkant van de grote weg begint, 50 meters aan de linkerkant, de <i>Camino del Pilar</i> , die we RA inslaan.
5.	Rotonde bij Churriana. LA over de A366 naar Alhaurín de la Torre en later voorbij Alhaurín el Grande tot aan Coín.
32.	Even voor Coín loopt deze weg samen met degene naar Marbella maar nadat we midden in Coín RA slaan zien we weer de A366 (richting Ronda) op de wegborden.
53.	LA naar Yunquera en El Burgo.
63.	<i>Puerto de las Abejas</i> op 820 m.
70.	El Burgo. Over een brug en tot aan een kruispunt waar bar <i>El Porra</i> staat. Hiervoor schuin naar rechts de <i>calle Ronda</i> in. Even verderop begint aan de rechterkant de <i>calle Real</i> .
71.	Hostal Sierra de las Nieves

Even voor Alhaurín el Grande, naast de weg

Hotel El Mirador. Tel 952 490789 € 75

Alhaurín el Grande, in het stadje

BarSardina.com Goede appartementen in leuke lokale omgeving. Volgens website vanaf twee nachten maar behalve drukke bezetting één nacht ook goed.

Calle Real 2 T 952 490014 € 60

In Yunquera

Hostal Asencio. Calle Mesones. In afdaling fietsen tot aan een centraal pleinje.
Links daarvan. Tel 952 482716. Prima adres en eten € 45

In El Burgo

Hostal Sierra de las Nieves. Calle Real 26. Tel. 952 160117. Drie generaties
van de eigenaren zorgen voor de bediening € 45 Goed eten

La Casa Grande del Burgo. Calle Mesones 1. Tel 952 160232 € 65.

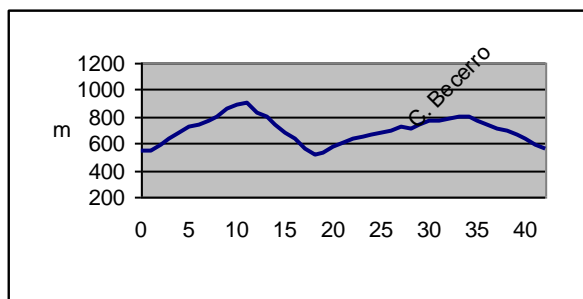
Hotel Posada del Canónigo. Calle Mesones 24. Tel 952 160185 € 45.

El Burgo 2000 inw.

De inwoners van El Burgo houden vee en olijfbomgarden, en hebben de
berghellingen in de streek met dennen herbebest, zoals we morgen zullen zien.

Het is hier heel aangenaam rondwandelen. Bijvoorbeeld naar de begraafplaats
die precies op de top van het heuveltje ligt waarop het dorpskern is gebouwd. In
de namiddag een rustig en mooie plek. 's Nachts is de moeite waard het pad te
nemen dat links onder de brug begint waarover we El Burgo inkwamen. Het
pad gaat rond de dorpsheuvel, onder rotsen overhangend met vijgen en
schijfcactus.

El Burgo - Setenil

- Tijdens deze rit en de volgende nemen we *backstreet* weggetjes. De directe wegen naar Ronda en Grazalema zijn bezaaid met huurautootjes op dagexcursie vanaf de *costa*. Proviand alleen op km 28.

<u>km</u>	
	42 km, 600 ↑m
0.	We gaan terug naar het kruispunt bij de ingang van El Burgo en nemen de straat die naar rechts langs bar <i>El Porra</i> en een <i>carnicería</i> loopt. Deze begint meteen te stijgen en wordt vanzelf de weg naar Serrato (geen aanwijzing). Later zien we het wegbord MA 478.
18.5	Kruispunt bij Serrato, we fietsen door, op de MA 477.
20.5	T-splitsing, LA richting Ronda.
28.	Bij Cuevas del Becerro, RA richting Alcalá del Valle.
40.	Op rotonde LA naar Setenil.
42.	Kruispunt bij de ingang van het dorp. LA richting Ronda. Tweehonderd meter in deze weg bevindt zich het hotel.

In Setenil

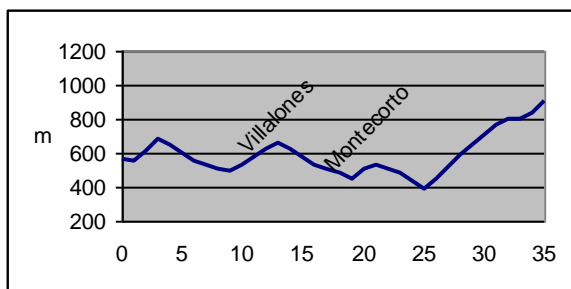
Hotel El Almendral. Carretera Puerto del Monte. Tel: 956 134029 € 60
 Zwembad het hele jaar geopend. Mocht het hotel een keer volledig bezet zijn, dan kunt u er vragen naar een casa rural (landhuisje), wellicht in samenwerking met het toerismebureau (tel 956 134261).

Setenil 1700 inw.

Veel huizen van dit dorp zijn tegen de kloof van het riviertje de Trejo gebouwd. Sommige zijn eigenlijk holen in de wand; er hoefde alleen een deur aangebracht te worden om er een woning van te maken. Aangezien de bovenste rand van de kloof nog een overhangende richel vormt, heeft dit dorp een bijzonder beschut uiterlijk.

Een kleine wandeling: van het hotel terug naar het kruispunt en LA. Al snel, tegenover een bushalte, begint een schuin naar rechts klimmende straat. Na een paar honderd meter is er bar *Las Flores* aan de linkerkant, een goede plek om iets te nuttigen met uitzicht over de kloof. Nog iets verder in dezelfde straat bereikt u een pleintje met de kapel *Nuestra Sra. del Carmen*. Hierachter bevindt zich een fraai uitzichtpunt en een pad die in de kloof afdaalt.

Setenil - Grazalema

<u>km</u>	
	35 km, 900 ↑m
0.	Terug naar het kruispunt en LA naar het dorpscentrum.
0.7	Onze route gaat links over een brug boven het kloofje, en klimt richting en voorbij <i>centro histórico</i> .
2.3	We negeren een afslag naar ‘Torre Alhaquime’ en ‘Olvera’ en gaan rechtdoor, een hopelijk nog aanwezig bord naar ‘El Gastor’ volgend.
4.5	Kruispunt. Rechtdoor richting El Gastor. Op een tafelberg aan de linkerkant zien we in de verte enkele resten van een oude Romeinse vesting: <i>Acinipio</i> .
10.	Let op: gehucht Los Villalones, met een goede venta om wat te eten. Er is een postbushuisje bij de ingang van het gehucht. LA langs het postbushuisje in stijging.
13.	Eens boven, RA naar Montecorto. Pas op: even zeer stijl dalen met weinig uitwijkmogelijkheden.
17.	Montecorto. Op T-kruispunt LA naar de A 374 Even later onder deze weg door en verder op het weggetje dat we al eerder op de helling tegenover zagen liggen.
22.	T-kruispunt. RA richting Zahara de la Sierra.
24.	Weer T-kruispunt. LA richting A2300 en Zahara.
24.5	LA net voor brug. Begin klim naar Grazalema.
35.	Plein midden in Grazalema, 1200 inw. De tweede straat naar rechts is calle de las Piedras, twee honderd meter naar het hostel. Einde rit.

In Grazalema

Casa de las Piedras. Calle las Piedras 32. Vrij vaak volgeboekt. Reserverings-engels redelijk gesproken. Tel 956 132014 € 55

Hotel Peñón Grande. Plaza pequeña 7 Tel 956 132434 € 60

Op 3km van het dorp richting Ronda

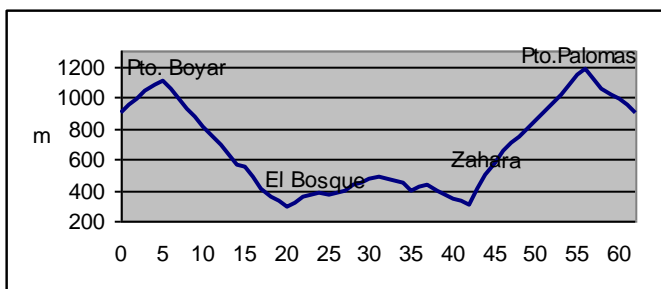
Fuerte Grazalema: goede hotel met mooie terras zwembad vanaf € 54 Aan de A372 km 53 t 956 133000 fuertehoteles.com

Onderweg

We zien vandaag typisch mediterrane *maquis*. In dez soort begroeiing is de steeneik talrijk zoals de kermeseik, een kleinere soort met stekelige blaadjes. Onder de steeneiken kunnen andere boompjes zich goed ontwikkelen, zoals peperboompje en mastiekboom. Daarnaast zien we heide en gaspeldoorn; en op schaduwrijke plekken sneeuwbal.

Op zonnige hellingen zonder bos heersen de brem en twee soorten aromatische *Cistus*: *albidus* en *populifolius*, met papierachtige, respectievelijk roze of witte bloemen. Op rotsen zijn verschillende soorten steenbreek te zien, vaak met kleine witte bloempjes, en op hogere plekken de paarse kleuren van kruisbloemen.

Rondrit Sierra de Grazalema

- Deze klassieker maakt een bijna perfecte ring om de *sierra* over kleine wegen en door vaak schitterend landschap. In het traject zitten twee dorpen om erbij te tanken.

km	
	62 km, 1300 ↑m
0.	Terug naar het plein en rechtdoor aan de overkant. Deze straat begint meteen om het dorp te klimmen en wordt de weg A 372.
2.5	T-splitsing. LA naar El Bosque.
4.5	<i>Puerto del Boyar</i> op 1103 m.
19.5	T-kruispunt voor El Bosque. RA langs <i>mesón los Nogales</i> . Na een paar honderd meter komen we aan een kruispunt. LA op de A 372 richting Arcos de la Frontera. Even na het kruispunt, lager dan de weg en aan de linkerkant, bevindt zich het informatiecentrum van het park. Er is een drinkwaterbron naast en een bar-restaurant-hostal.
20.	Bij rotonde even voorbij een stierenarena, RA richting 'Villamartin' en 'Prado del Rey' op de A 373.
26.	RA de CA 8102 in naar Zahara de la Sierra.
42.5	RA naar Zahara. De lange klim is pas begonnen maar die helling van net was alvast de ergste! Net voor Zahara kan worden gekozen: of naar rechts door het dorp, of rechtdoor langs de promenade met uitzichtpunten. Beide komen toch bij elkaar aan de andere kant van het dorp. Vooruit, steeds klimmend over de CA 531/ CA 9104

56.		<i>Puerto de la Palomas</i> . Bord gaf een verkeerde hoogte. Volgens de wielrennersclub van Ronda moet het 1180 meters zijn.
62.		Einde rondrit.

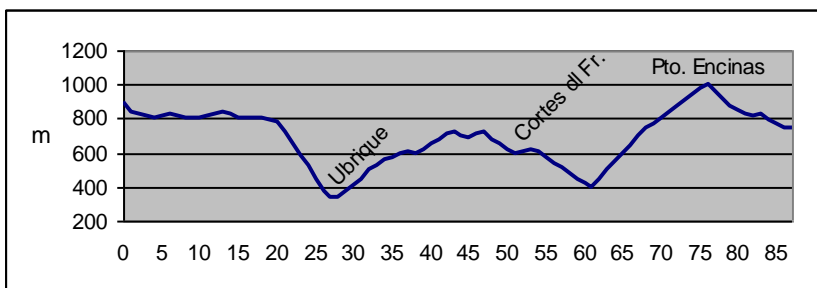
Onderweg

U fietst door het Natuurpark van de Sierra de Grazalema. Dit 51.660 hectare grote park is kleiner dan anderen in Andalusië, maar bevat veel schoon en natuurschatten. De hoogste berg ‘El Torreón’ van 1654 meter, staat vrijwel in het midden, in een landschap van rotsformaties en rijk gevarieerde flora.

Het park ontstond om een bedreigde soort boom te beschermen: de Spaanse zilverspar (*abies pinsapo*). Spanje telt vele soorten dennen maar slechts twee soorten sparren: de gewone spar in het noorden (*abies alba*) en de *pinsapo* hier. Miljoenen jaar geleden bedekten pinsapo bossen grote delen van de bergen rond het Middellandse-zee gebied. Door overkapping en branden rest vandaag de dag een areaal van maar 2000 hectaren in en rond het natuurpark van Grazalema en haast nergens anders.

Van de aanzienlijk neerslag in deze sierra profiteren ook vele loofbomen: essen, iepen of wilgen. We zien tevens de beukeik, alleen of in kleine bosjes. Deze boom lijkt op de steeneik maar heeft ietsje grotere bladeren. Hij vormt een middenstation tussen zomergroene en groenblijvend bomen: de oude bladeren blijven door de winter aan de takken hangen totdat ze vervangen worden door nieuwe. Interessante bloemen zijn hier ook aanwezig. Orchideeën hier en daar op rotsachtige plekken met genoeg vochtigheid, samen met bijvoorbeeld blauwe klokjes en leeuwbeekjes.

Grazalema - Ronda

- Drie verschillende naturomgevingen in een boeiende rit.

km	
	87 km, 1200 ↑m
0.	Terug naar het plein en LA naar beneden het dorp uit. Met de bocht mee naar rechts op de A 372.
4.	Op splitsing, RA naar Ubrique nog op de A 2302
26.	Ubrique. 18.000 inw. Dit stadje is wijd bekend vanwege de ruim honderd leerwerkplaatsen die voornamelijk laarzen produceren. We dalen met een paar bochten af in het stadje tot aan het centrum en fietsen door een straat met platanen: <i>Doctor Solis Pascual</i> . Aan het einde hiervan RA, de borden 'Algeciras, Jimena de la Frontera' volgend.
28.5	Y-splitsing. Links naar Cortes de la Frontera. A 373.
36.	T-splitsing. LA naar Cortes.
52.	Cortes de la Frontera, 3800 inw. De weg gaat door het dorp. Tweehonderdmeter na het plein met het gemeentehuis en de kerk, bij Y-splitsing, links aanhouden richting 'Ronda, Sevilla'
60.5	RA over de rivier naar en voorbij Jimera de Líbar. We klimmen naar Atajate.
67.5	T-splitsing. LA naar Ronda. Na een aantal km passeren we de <i>Puerto de las Encinas Borrachas</i> . Als of de naam (nl. col van de gedronken steeneiken) niet buitenissig genoeg zou zijn, is het bord even voor de echte top geplaatst, zodat het op precies 1000 meter staat.

83.		Uitzichtpunt van de dennenboom. Een halve km verder gaan we links af, de eerste afslag naar Ronda in.
86.		Over de beroemde brug tussen de oude en de nieuwe delen van Ronda. Een paar honderd meter verder, bij de stierenarena RA. We komen op het plein <i>Plaza del Socorro</i> . Hier tegenover, aan de linkerkant, begint de straat <i>Lorenzo Borrego</i> .
87.		Einde rit.

In Cortes de la Frontera

Appartamentos Carlota. Calle Mujeres Honorables 2. Tel 952 154141. Appartementjes voor twee á vier personen voor € 45 per dag. Tegenover de kerk, ga de voetgangersstraat *Ruiz Martínez* in. Honderdmeter in deze, schuin naar rechts ziet u de bar naast de appartementen.

Op km 60 van de rit, tussen de weg en het riviertje de Líbar

Camping-cabañas Jimera de Líbar. Comfortabele hutten met eigen badkamer. Ze hebben een mini-keuken, maar het eten dient u zelf (van Cortes) mee te brengen. Tel. 952 180102 € 60 per hut.

In Atajate

Hostal la Sierra naast de weg. Tel. 952 180165 € 35

In Ronda o.a.

Hotel Virgen de los Reyes. Calle Lorenzo Borrego 13. T 952 871140
Onbijzonder maar geschikt voor een goede nachtrust en vroeg vertrek € 45

Hotel Hermanos Macías. In voetgangerssteeg tussen *Plaza del Socorro* en de stierenarena. Vriendelijk. Engels gesproken. Als u wat opgedirkte ‘authentiek’ sfeer voor buitenlanders niet erg vindt. Tel. 952 874238 € 50

Boabdil guesthouse. Nederlandse b&b in oude gedeelte (eerste in onze route) van het stadje c/Espíritu Santo 35 t 952 878363 mob +34 638908139 € 70
boabdilronda.com

Onderweg

Voorbij het dorp Villaluenga del Rosario loopt de weg door het karstdal *manga de Villaluenga* (ned. mouw van Villaluenga). Dit is een langwerpige doline, dwz. een dal gevormd door het instorting van holle kalkgrond.

Na Ubrique fietst u het natuurpark *Parque Natural de los Alcornocales* binnen. Dit 170.025 hectaren grote park is bekend om zijn uitgestrekte kurkeikbossen. De kurkeik (sp. alcornoque) heeft meer vochtigheid nodig dan de eveneens groenblijvend steeneik. De 900 mm neerslag per jaar in los Alcornocales is ideaal voor deze boom . De schors van de kurkeik wordt elke 8 of 9 jaar verwijderd om kurk ervan te maken. De verwijdering is een loodzware taak, handmatig verricht, met alleen de hulp van een speciale bijl en muilezels die de schors door het onregelmatig reliëf transporteren.

Na de rivier de Guadiaro over te steken fietst u de *Serranía de Ronda* in. Op kaarten van Andalusië ziet u overal aanduidingen op *sierras* (letterlijk ‘zaag’ in het Nederlands). Zo wordt in Spanje een keten van bergen genoemd vanwege zijn profiel aan de horizon. Wanneer het over een aantal kleinere *sierras* gaat, zonder een duidelijke richting, worden ze bij elkaar *serranía* genoemd.

Ronda 36.000 inw.

Ronda is wat mensen die het echte Spanje niet kennen het 'echte Spanje' noemen. Dat gezegd het is wel een gezellig stadje met al de nodige diensten en een paar mooie plekken, bovendien zit Ronda voor wie deze route volgt tussen twee lange ritten. Daarom is het voorgesteld voor een rustdag. Het stadje is verdeeld in twee delen door een diep ravijn. We komen aan in het zuidwestelijke deel, de oude stad. Over de fraaie brug boven het ravijn, de *punte nuevo*, fietsen we het nieuwe en grotere deel van de stad binnen.

Dankzij de ‘onneembare’ defensieve positie van Ronda hielden de Moren hier stand tot aan 1485, lang nadat de meeste andere plaatsen van Andalusië weer in Christelijke handen waren gevallen. De bezienswaardigheden in Ronda bevinden zich dicht bij elkaar, even na en voor de brug *punte nuevo*,

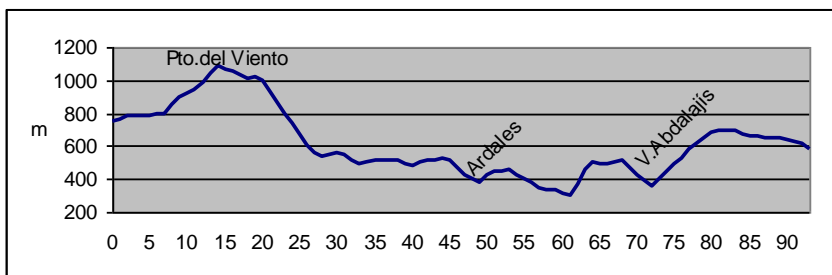
Na (nieuwe stad):

- Stierenarena: gebouwd in 1785 Een van de oudste van Spanje. De arena zelf is groter dan normaal. Binnen is er een stierengevechtmuseum.
- Gemeentelijke park: even voorbij de arena naast de kloof. Om plezierig een poosje in de avond te vertoeven.

Voor (oude stad):

- *Museo del bandolero*: *bandoleros* waren struikrovers die vooral in de 18de en 19de eeuw in Andalusië actief waren. Ze beroofden rijke adel en handelaren die door berggebieden tussen de steden in het binnenland en de kusthavens reisden. Ook waren ze smokkelaars. Sommige verdeelden hun buit onder familieleden en armlastige vrienden en zijn de geschiedenis ingegaan als volkshelden. Tijdens de Napoleontische oorlog van 1808 – 1814 speelden de bandoleros een belangrijke rol in de *guerrilla* (nl. kleine oorlog) tegen de Franse bezetter. Het inmiddels internationale woord vond in deze oorlog zijn oorsprong.
- *Casa del Rey Moro* (huis van de Moorse koning) : er is een trap die bijna 100 meter afdaalt tot op de bodem van het ravijn.
- *Palacio Mondragón* : bescheiden maar interessant oud paleis met meerdere functies: museum, toerismekantoor, school Spaans... Er zijn verschillende patio's, elk met een eigen stijl. Fraaie zuilen en pleisterwerk.

Ronda - Antequera

- Deze lange rit verbindt de twee voornaamste, historische stadjes in het binnenland van de provincie Málaga. De vaak ideale fietswegen en de rustige omgeving maken van de inspanningen een plezier.

km		93 km, 1150 ↑m
0.		Uit het hotel LA en meteen RA de <i>calle Sevilla</i> in. Op de tweede straathoek bereiken we de voetgangersstraat <i>Carrera de Espinel</i> . LA.
1.		Als de voetgangersstraat ophoudt gaan we rechtdoor over een straat met cipresboompjes tegen de muren.
2.3		We komen bij een rotonde op de rondweg om Ronda. De borden naar El Burgo volgen, over de A 366.
14.		<i>Puerto del Viento</i> . De hoogte op het bord klopt weer niet. Het is ongeveer 1100 meter.
28.		Even weer bij een bekende plek uit de eerste rit: rotonde in El Burgo. We gaan tussen de <i>supermercado</i> en bar <i>El Porra</i> door het dorp in. Na een paar honderd meter wordt deze de <i>calle de Ardales</i> , even later wordt dezelfde straat een <i>paseo</i> en gaat dan het dorp uit naar Ardales over een brug. In het begin tussen olijfbomen.
47.		Ardales. Aan de andere kant van het dorp daalt de weg tot aan een fontein en bereikt een rotonde met tegenover hostel <i>El Cruce</i> . LA richting Campillos. Op het kruispunt na honderd meter, rechtdoor naar El Chorro.
54.5		RA naar El Chorro op de MA 444. Na een aantal km fietsen we langs een kapel en in een kloof.

61.	LA over de stuwdam richting ‘Camping el Chorro, Tajo de la Encantada’.
62.5	Y-splitsing. In plaats van naar ‘Tajo de la Encantada’ te gaan, klimmen we naar links een asociaal steil stukje. Blijf nog even lopen tot na een huis met aanblaffende honden.
71.	Valle de Abdalajís. We dalen door de straatjes af, het bord ‘centro urbano’ volgend. Voor de gevel van de kerk, met mooie drinkwaterbronnen, LA de <i>calle Real</i> in. Deze volgen tot aan de weg aan de andere kant van het dorp. LA weer klimmend over de A 343.
91.	T-kruispunt. LA. U ziet bijna meteen het kasteel van Antequera verschijnen en...
91.5	Let op: bij een huis met ‘Aguas del Torcal’ erop, gaan we schuin naar rechts door een straat met lantaarnpalen die rechtstreeks het stadje in gaat. Dit wordt vanzelf <i>calle de Jesús</i> en daarna <i>cuesta de Caldereros</i> in steile afdaling.
92.5	LA het plein <i>Plaza de San Sebastián</i> in, met fraaie fontein in het midden en kerk met <i>mudéjar</i> toren tegenover het hotel. Einde rit.

In Ardales

Bij de uitgang van het dorp: Pension El Cruce. Tel. 952 459012 € 40

Even rechtdoor op km 61, bij treinstationtje van el Chorro

LaGarganta.com Compleet hotel in mooie omgeving met comfortabele appartementen en zwembad T 952 495000 € 75

In Valle de Abdalajís

Hostal Vista a la Sierra. Sra. María. Calle Viento s/n. Net buiten het dorp, bij de uitvalsweg naar Antequera links boven de weg. Tel. 952 489114/ 488052 € 40

In Antequera, alle prima prijs/kwaliteit

Hotel San Sebastián. Plaza de San Sebastián 4. Tel: 952 844239 € 45

Hotel Nuevo Infante. Vijftig meter verder aan dezelfde kant van de straat op eerste verdieping. Ingang garage via een steeg achter. Ruime kamers rustig gelegen aan binnenhof T 952 700293/086 € 45

Hotel Colón. Nog tweehonderd meter verder aan dezelfde straat Infante Don Fernando. Tel 952 840010 € 50

Antequera 50.000 inw.

Deze stad ligt op een kruispunt van hoofdwegen in de regio, wat de plaats sinds de oudheid een zekere welvaart heeft gegeven.

Antequera was de eerste belangrijke plaats die in dit gebied van de Moren werd veroverd. Op een nacht gebeurde volgens de legende het volgende: de Infante Don Fernando de Aragón, commandant van de christelijke troepen, kon geen beslissing nemen welke stad hij het eerst aan moest vallen. Toen verscheen er een schone jongedame, met brullende leeuwen aan haar zijden, en zei tegen hem: '*que salga el sol por Antequera y que sea lo que Dios quiera*' (laat de zon aan de kant van Antequera opgaan, en laat God beschikken). De volgende ochtend viel Don Fernando Antequera aan, met succes. Tot op heden wordt de zin '*... y que salga el sol por Antequera*' vaak gebruikt in Spanje als iemand bedoelt 'doe wat je nu moet doen, en wij zullen ons pas daarna zorgen maken over wat ervan komt'.

Op honderd meter van plaza San Sebastián:

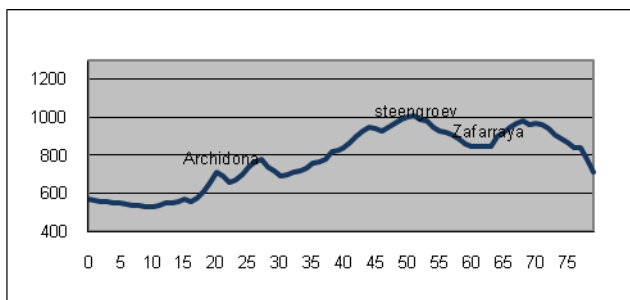
- *Museo municipal* (stedelijk museum): gehuisvest in het 17de eeuwse Nájera paleis. Het heeft een zeer interessante verzameling van religieuze kunst: edelsteensmederij op goud en zilver, gesneden ijzer, wandtapijten... In april worden veel stukken door de 'cofradías' terug- geëist. De cofradías zijn associaties van niet-kerkelijke burgers die bij elkaar komen om een bepaalde heilige of maagd te vereren. Voor de cofradías vormen de processies met Pasen het hoogpunt van het jaar. In het museum bevindt zich de 'Éfebo de Antequera', een Romeins bronzen standbeeld van een mooie jongen. Dit is in de 50-jaren gevonden bij een boer die zijn akkers buiten de stad ploegde. Ook ziet u een standbeeld van San Francisco de Asissi, in hout, stucco en email, van meesterlijk eenvoud en pathos. De tentoonstelling wordt afgerond met een zaal met uitstekende hyperrealistische schilderijen.

Al op de kasteelheuvel:

- *Colegiata de Santa María la Mayor*: de eerste aanzienlijke renaissance kerk in Andalucía en inspiratiebron voor andere Andalucische kathedralen. U komt er door onder het 'hoog van de reuzen' te lopen.

Aan de andere kant van het centrum, in de stierenarena zelf, bevindt zich het restaurant La Espuela, een goede plek om 's avonds te eten.

Antequera - Alhama de Granada

km	
	80 km, 900 ↑m
0.	Begin naar links over <i>Infante Don Fernando</i> . Fiets deze helemaal uit voorbij de <i>Guardia Civil</i> en de stierenarena,
2.	Grote Lidl supermarkt bij eerste van vier rotondes. Voorbij deze RA en verder steeds rechtdoor naar Archidona over een zeer brede weg door industrie gebied.
6.	Onder een snelweg door. Rechtdoor over de A7282 Links hebben we een apart staande berg. Hij is de 'peña de los enamorados' (rots van de geliefden). De naam komt van een legende uit de 14de eeuw. Een verliefd jong paar, Moorse vrouw en Christelijke man, die door hun gezinnen van elkaar werd gehouden, sprong van de top hun dood tegemoet.
13.	Net voor dat de A7282 zich aan een snelweg voegt. RA een klein weg in naar het dorpje Huertas del Río (beide niet op de kaart). Deze weg loopt af in het dorpje. Vraag daar voor het vervolg van de ' <i>carretera a Archidona</i> '
18.	RA naar Archidona. We klimmen om het stadje.
20.	Aan de top begint naar rechts de A-7202 naar Villanueva del Trabuco.
31.	Villanueva del Trabuco. Borden 'Granada' volgen.
33.	Y-splitsing. RA naar Zafarraya over de MA-225. Na nog 2 km zijn een paar bars bij dorpje El Cortijuelo de beste pauze-gelegenheid tot Alhama.
43.	T-splitsing. RA en na 100 m nemen we de linkertak van een Y-splitsing. De A 341 naar Zafarraya en Ventas de Zafarraya.

58.		In Zafarraya, door naar Ventas de Zafarraya.
61.		Na drie km beriken we een kruispunt in dit tweede dorp. LA en na een paar honderd meter RA naar Alhama de Granada over de A 402. Er is nog een andere nieuwe weg -niet op de kaart- naar Alhama maar die is saai. Vraag in geval van twijfel voor de weg die via Los Caños de la Alcaicería –goed hotel restaurant na 10km € 45- naar Alhama voert.
79.		Alhama. Ga de eerste de beste straat in die steil in het dorp duikt.
80.		Vanzelf bereiken we de <i>Plaza de la Constitución</i> al midden in het dorp. Het hostel ligt hier net voor.

Net voor Alhama, RA richting Játar, na een km

Hospedería El Ventorro. Aangenaam landelijk hotel. T 958 350438 elventorro.net € 50 Ma-do niemand aanwezig tussen 17.00 en 10.00 uur. U betaalt bij aankomst en trekt zelf de deur dicht bij vertrek.

In Alhama de Granada

Laseguiirya.com Mooi klein hotel in traditioneel huis naast de kloof midden in het dorp. T 958 360801/46 € 60

Hostal San José. Plaza de la Constitución 27 T 958 350156 € 38 Eenvoudige gelegenheid voornamelijk voor plaatselijke reizigers en familiebezoekers.

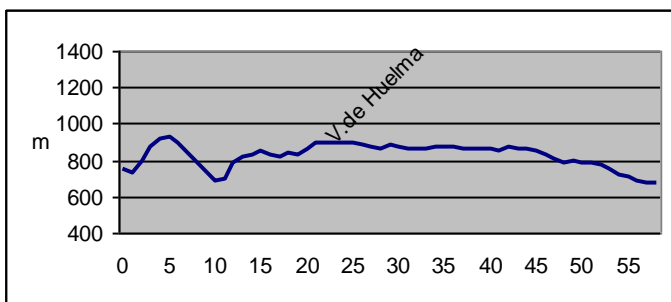
Er is ook Hostal Ana aan het begin van de *Carretera de Granada*.

Alhama de Granada 5600 inw.

Een van vele plaatsen in Spanje met het uit het Arabisch afkomstige voorvoegsel ‘Alhama de’ (ned. ‘baden van’). En inderdaad is dit nog steeds een kuuroord, met bescheiden spa op twee km stroomafwaarts.

Vanaf het oude plein waar de kerk *iglesia del Carmen* staat kunt in de kloof afdalen. Eens beneden bij de resten van een paar watermolens, slaat u het pad dat door de kloof loopt rechtsaf. U komt in een afgezonderd wereldje: de zwoele wind beweegt riet en populieren tot een subtiele dans, rotslijsters en tapuiten vliegen rond en ergens bij de rotswanden roept een uil; als het wat donker wordt laat een nachtegaal zich tussen de struiken horen terwijl vlermuizen hun eerste rondjes boven uw hoofd fladderen. In een minuut of twintig bereikt u de weg naar Játar op tweehonderd meter van hospedería el Ventorro. Het is een idee om in El Ventorro te overnachten en voor het avondeten naar het dorp te wandelen, of andersom. Probeer in een van de bars aan het plein en tapa *salchichón* met een Málaga wijn uit het vatje (vino del barril).

Alhama - Granada

km	
	58 km, 550 ↑m
0.	De straat <i>Fuerte</i> , tegenover het hostel, naar beneden. Na een paar honderd meter, bij rotonde, RA naar Granada.
2.5	Y-splitsing. Rechters tak richting Embalse de los Bermejales over de A 338.
4.	Y-splitsing. LA naar Cacín.
10.	Cacín. Rechtdoor naar Ventas de Huelma.
23.	Net voorbij Ventas de Huelma bereiken we weer de A 338. Nu een gladde, snelle weg. Hoewel onprettig, wordt deze veel gebruikt door wielrenners uit Granada. LA.
32.5	RA. De A 385 naar Otura.
42.	Rotonde, paar kruispunten, maar altijd borden naar Otura volgen.
44.	Y-kruispunt in Otura. Naar rechts richting Dílar.
48.	LA naar Gójar. Eenmaal daar rechtdoor naar Oguíjares.
54.	Rotonde bij Oguíjares. Rechtdoor tegenover richting Zaidín. Al snel gaan we onder een soort rondweg van Granada door en komen de stad binnen. We volgen de borden 'Area deportiva'.
56.	Voetbalstadion van Granada. In de tegenovergestelde, noordelijke hoek begint een fietspad die naar links, tot aan het centrum leidt.
57.	Brug over de rivier de Genil. Rechtdoor over de brede straat <i>Acera del Darro</i> . Na zevenhonderd meter is er een soort verkeersplein met het grote postkantoor en een Burger King. RA de <i>Avenida de los Reyes Católicos</i> in.
58.	Na honderd meter op deze nemen we een straatje naar links en bereiken direct de <i>plaza Bib Rambla</i> .

In het centrum van Granada

Hotel Los Tilos. Plaza Bib Rambla 4. Tel. 958 266712 € 80

Naast het plein *Plaza del Carmen*, aan de andere kant van de hoofdstraat Reyes Católicos,

Hostal Lisboa. Plaza del Carmen 27. Tel 958 221413 € 50

Hotel Navas. Calle Navas 22. Tel 958 225959 € 90

Ietsje verderop, naast calle Navas,

Hostal Costa Azul.com Calle Rosario 5. T 958 222298 € 50

Granada 300.000 inw.

Granada bestond al sinds de tijd van de Iberiërs maar werd pas belangrijk vanaf 1013 toen zij onafhankelijk van het kalifaat van Córdoba werd. In de jaren na de christelijke verovering in 1492, betekende de beslissing van de ‘katolieke koningen’ om Moren en Joden uit het land te zetten een zware klap voor de ambachten en kunsten in de stad. In de 18de eeuw was er een herbloei, toen er enkele notabele barokke gebouwen ontstonden.

In de Alhambra:

‘De’ omdat Alhambra van het arabisch de ‘rode heuvel’ betekent. Op de heuvel staan twee paleizen, een kasteel en siertuinen.

Tickets:

€ 12. Wie dezelfde dag bij de ingang een toegangkaart probeert te kopen zal vaak ondervinden dat ze al uitverkocht zijn.

Om dat te vermijden kunt u kaarten van tevoren kopen in alle kantoren van de bank BBVA (Banco Bilbao Vizcaya Argentaria). U kunt ook telefonisch kopen met Credit Card. Tel: (00 34) 91 5379178. Engels gesproken. U krijgt een referentienummer om de tickets bij de ingang te halen. Deze info en laatste openingstijden op: alhambratickets.com

Voor het bezoek aan het paleis van de Nasriden (sp. *palacios Nazaríes*) wordt een vast tijdstip op de ticket afgedrukt.

Toegang tot het complex ongeveer 9.00 tot 18.00 hs. De ingang en het ticketkantoor bevinden zich aan de overkant van het stadcentrum. Vanuit *plaza Nueva*, die zich tussen de heuvel en de kathedraal bevindt, loopt u over de

straat *cuesta de Gómez*, onder een boog door en verder omhoog. Na 20 minuten lopen langs de muren aan de zuidelijke kant van de Alhambra komt u bij de ingang.

- Alcazaba: Moors kasteel, vanuit de toren heeft u een groots panorama.
- Paleis van de Nasriden: is de grote attractie, met sublieme arabische architectuur uit de 13de eeuw. De zalen waren voor het publiek en persoonlijk gebruik van de koninklijke familie. Met vele hoven en ruimtes met filigraan en stucwerk gedecoreerd, heeft het een harmonieus dolhof karakter. Het gaat om een ‘Alcázar’, wat de Moorse term was voor de combinatie paleis-kasteel. Dit woord en soort gebouw werden overgenomen door de christenen. Er zijn meer ‘Alcázars’ te zien in andere Spaanse steden, maar lang niet zo geraffineerd.
- Paleis van Carlos V: behoorlijk buiten context tussen de Moorse gebouwen en tuinen. Dat neemt niet weg dat het een perfect voorbeeld van renaissancepaleis is.

Op een verdere verhoging van dezelfde heuvel:

- *Generalife*: mooie hoven en tuinen. Was de uitspanning van de Nasriden.

Andere bezienwaardigheden:

- Kathedraal: renaissance uit de 16de eeuw.
- Capilla real (koninklijke kapel): aan de zijkant van de kathedraal. De graven van Isabel en Fernando liggen achter een prachtig plateresco gietijzeren hek.
- Albaicín: de oude Moorse wijk. Tegenover de noordelijke helling van de Alhambra, aan de overkant van het dal van het Darro stroompje. Het is het beste om na het avondeten vanuit het *plaza nueva* langs de nauwe straat die het Darro volgt te lopen. Bij de tweede of derde steeg na de kerk op het plein slaat u linksaf en wandelt naar boven. Er zijn fraai versierde huizen, hofjes, patio's, pleintjes.... Boven bereikt u het plein *Mirador de San Nicolás*, met zicht op de Alhambra en betoverend sfeer.

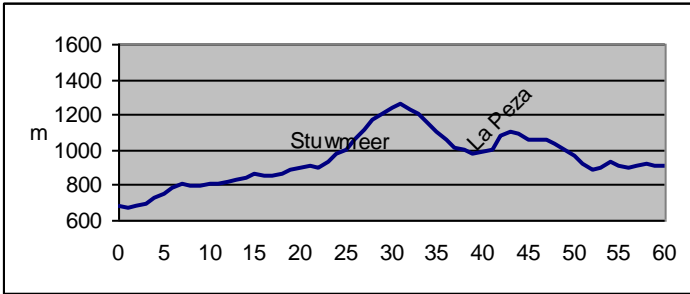
Beklimming Veleta

De weg van Granada naar de toppen van de Sierra Nevada bereikt een hoogte van ruim 3300 meter, net onder de top van de berg de Veleta. Hiermee is het laatste stuk de hoogste weg van Europa.

Als u voor een *stunt* voelt, begint u zoals beschreven in de rit naar Guadix, maar gaat bij km 9.5 rechtdoor. Daarna is het gewoon een zeeer lange maar nogal gematigde helling op zo'n 6 % tot aan het skidorp Pradollano. De laatste kilometers, voorbij Pradollano en tot aan de voet van de Veleta zijn steiler. Het is overigens de vraag of de sneeuw een volledige beklimming toelaat.

In het dorp Cenes de la Vega heeft u een uitvalbasis die dicht bij de eigenlijke beklimming ligt (Cenes – Veleta 40 km heen). Er zijn meerdere hotels aan de weg, bv *Calderón* en *Don Gonzalo* € 50 en 60 respectievelijk.

Granada - Guadix

km	
	60 km 900 ↑m
0.	We steken het plein over naar de grote straat calle <i>Reyes Católicos</i> . RA afdalend.
0.5	Bij het correos postkantoor LA de <i>Acera del Casino</i> in. Deze gaat over in een plein. We gaan schuin naar links aan de overkant en over de straat <i>Carrera del Genil</i> .
1.	Aangekomen op de boulevard met platanen, LA, de borden 'Sierra Nevada' volgend over de <i>Carretera de la Sierra</i> .
7.	Cenes de la Vega. Door het dorp en verder richting 'Pinos Genil'.
9.5	LA naar Dúdar, Quentar en La Peza.
40.	T-kruispunt voor La Peza. RA richting de kerktoeren en verder naar Purullena. Pittig klimmetje en lange afdaling.
53.	In Purullena. RA richting Almería en Guadix.
58.	Guádix, rechtdoor naar <i>centro urbano</i> . Na halve km, bevindt zich links van de weg het toerismebureau, waar een goed kaartje van Guadix te krijgen is. Na een km gaan we voorbij een kruispunt met de kathedraal aan de rechterhand. Zo'n driehonderd meter verder RA de straat <i>Doctor Joaquín</i> in. Op driehonderd meter ligt hotel Comercio.

In Guadix

Hotel Comercio. Nogal fraai hotel in klassieke stijl. Calle Mira de Amezcua 3. T 958 660500 € 65

Hotel Mulhacen. Avenida Buenos Aires 41. Bij kruispunt voor de kathedraal, LA, tweehonderd meter over de brug T 958 660750 € 42 Nul uitstraling maar kamers comfortabel genoeg. Parkingang achter het hotel

Accommodatie in grotten bij/in Guadix,
Cuevas Pedro Antonio Alarcón Bij kruispunt LA richting treinstation, op 2 km
www.cuevasguadix.com/Caracteristicas.aspx T 958 664986 € 65 Zwembad.
Kleinschaliger en in pittoresk hoger gelegen wijk *barriada de las cuevas*:
www.altipla.com/jj van Frans Spaanse stel Jean en Julia. Reserveren
aangeraden. Tel 958 669191 Calle Ermita Nueva 67 € 50

In Lacalahorra

Hostal Majón. Rustige gelegenheid al aan de voet van de grote klim van
morgen: Calle los Caños 20. Tel. 958 677081 € 40

Onderweg

In deze rit gaan we over een pas tussen de Sierra Nevada en een kleinere
bergketen, de Sierra de Huétor, met roodachtige, ijzerhoudende rotsen. Beide
bergen blokkeren de westelijke regenwolken van de droge Guadix streek, waar
sedimentair zand- en tufsteen de bodem vormen.

Guadix 21.000 inw.

Guadix is sinds de 16de eeuw een bisschopzetel. De dominante centrale ligging
van de kathedraal is dan ook niet verrassend. Daar kunt u een verkenning van
het stadje beginnen.

De kathedraal is een renaissance gebouw, opgetrokken uit de roestkleurige
steen van de streek. De mooiste gevel is de noordoostelijke (links dus als u van
beneden naar de kathedraal kijkt), waar het marmer van de standbeelden sierlijk
contrasteert met de rest van het gebouw. In de stille namiddag is het lekker
rustig zitten in het barretje op de hoek tegenover. Later kunt u naar rechts
lopen en de tweede straat rechtsaf slaan om op het plein met galerijen *plaza de
la Constitución* te komen.

Tegen het begin van de avond wordt het tijd om het bovenstadje te verkennen.
Vanaf het plein bereikt u eerst het stadhuis (*sp. ayuntamiento*). Bij het stadhuis
geeft een poort toegang tot de *calle Ancha*, rechtsaf komt u op een pleintje waar
zich het klooster van Santiago bevindt, meet een fraaie platereske gevel.

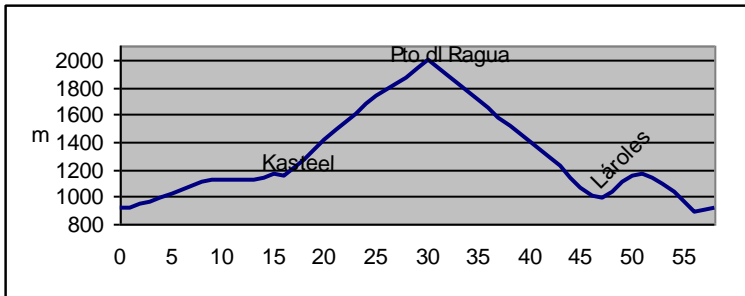
Hiervandaan neem een trap op om bij het renaissance *Palacio de Peñaflores* te
komen. Naast het paleis bevindt zich een seminarium waar ook een toegang is
tot de *Alcazaba*, het Moorse kasteel, oorspronkelijk uit de 10de eeuw.

Achter de *alcazaba* begint hetgeen echt bijzonder is in Guadix, verder op de heuveltjes. Daar ligt de *Barriada de las cuevas*, de grottenwijk. Hier woont de bevolking in grotten die in de zachte tufsteen zijn uitgehakt.

Naast het kasteel is er een grot als pottenbakerijmuseumje (*museo de alfajeria*) ingericht. Bij elk voorwerp staat steeds weer, keurig in het Engels: 'typical Guadix pottery'... wellicht beter meteen de borden volgen naar de *Barriada de las cuevas*. Boven in de wijk bevindt zich een pleintje met de kerk *Ermita nueva* en een wat interessanter museumje, de *Cueva-Museo*. Deze laat een wooneenheid en een werkplaats in de grotten zien, met respectievelijk de originele inboedel en de nodige werktuigen.

Tegenover het museumje, naast hetzelfde plein, staat een van de heuveltjes die totaal doorboord zijn met woningen. U ziet een betonnen voetpad dat tot boven de uitstulping leidt. Boven deze heeft u een prachtig uitzicht over de wijk, heel Guadix, en de hele omgeving.

Guadix - Válor

- Een bijzondere rit die ook erg goed in elkaar zit: zich infietsen met de lichte stijging door de weids, kale omgeving van Lacalahorra, de uitdaging en de beloning aan de overkant als u de weelderige Alpujarras bereikt.

km	
	58 km, 1300 ↑m
0.	Terug naar de weg door Guadix, RA over de N 324 naar Exfiliana.
3.5	Y-splitsing. Rechts naar Exfiliana en Alcudia de Guadix.
9.5	Op het punt waar deze weg zich bij de snelweg gaat voegen, RA over een grintweg die naast de snelweg loopt.
12.5	De grintweg zwerft naar rechts om een brug om te gaan. Daar nemen we een andere onverharde weg die schuin naar rechts direct naar het kasteel van Lacalahorra leidt. We gaan over een oude spoorwegkruising en houden links aan bij een splitsing.
15.	Al aan de voet van de kasteelheuvel, LA voorlangs een lang gebouw waar wellicht varkens worden gehouden. Over een stukje weg in slechte staat.
15.5	We bereiken weer een verharde weg bij nep-kasteel <i>El Castillo</i> . RA. Honderd meter verder begint naar links de klim naar Puerto de la Ragua over de A 337
30.	Puerto de la Ragua.
35.	We negeren een afslag naar links en gaan door met de afdaling richting Lároles.
46.	Net voor Lároles, Y-splitsing. Rechts naar Mairena en Válor.
58.	Válor.

In Mairena

Viña y Rosales. Mooi landelijk hoteletje van Nederlandse eigenaren. Tel 958 760177 € 60 inclusief ontbijt. www.vyrcasarural.raya.org/

In Válor

Hostal Las Perdices. Calle Torrecilla s/n (gewoon de weg door Válor). Tel: 958 851821 € 40 In de zomer is er een zwembad open in het dorp.

In Yegen

Basischer accommodatie: hostel La Fuente. Calle Real 38. T 958 851067 € 33 of Pension 'El Tíno' aan de weg honderd meter verder € 28 Het leven in Yeguen rond 1920 is beschreven door Gerald Brennan in zijn boek 'South from Granada' dat de Alpujarras internationaal meer bekend maakte. Het lager gelegen dorpje houdt nog steeds dezelfde eenvoudige, vredige sfeer.

In Mecina Bombarón, 9 km voorbij Yegen

Labombaron.nl Kleine casa rural aan de rand van het dorpje voorbij het centrum. c/San Rafael 5 T 958 85113 mob +34 676 737 747 € 58

Onderweg

Zowel tijdens de klim van vandaag als op de laatste dag zult u veel dennenbos zien. De twee overheersende soorten zijn de Aleppo den en de wat hoger groeiende zeeden (*pinus pinaster*). Deze tweede soort wordt veel gewaardeerd: hij groeit snel en zijn hars heeft verschillende toepassingen.

Op de hoge, kalere hellingen aan de overkant van de pas, zijn een paar koepelvormige, stekelige, droogtebestendige struiken te zien. De ongeveer een halve meter hoog egelbrem heeft blauwpaarse bloemtrossen aan de uiteinden van stengels met gemene stekels. In zijn omgeving treft men een aantal andere peuldragende struiken, de meeste hebben gele bloemen en kleinere stekels. Andere lage struiken op deze hellingen zijn bijvoorbeeld rozemarijn, hondsroos, nieskruid, zuurbes en salie.

Eenmaal in de fraaie streek de Alpujarra fietsen we soms door een ware 'tuin van overvloed' waar amandelen, olijven, sinaasappels, moerbeien en vijgenbomen zich afwisselen. Op deze doorgaans zonnige hellingen duikt de weg af en toe om over een stroompje te gaan en geven dan elzen, platanen of wilgen even een welkome schaduw.

Calahorra 1500 inw.

Boven het dorpje staat een imposant kasteel uit 1509. Het strenge uiterlijk contrasteert met de sierlijke renaissance interieur, inclusief twee verdiepingen met gaanderijen. Onregelmatige openingstijden.

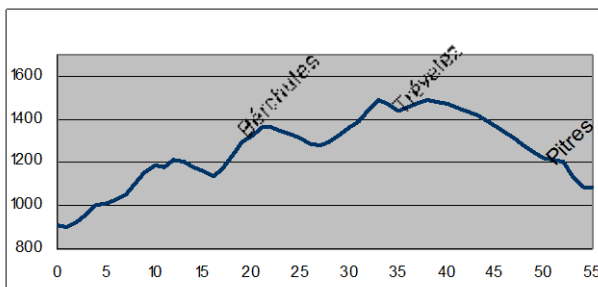
Válor 900 inw.

Uit dit dorp stamt Aben Humeya, een *morisco* die midden in de 16de eeuw een opstand leidde tegen de onderdrukkende Spaanse staat.

De Alpujarras werden na de Moorse invasie van het schiereiland in de 8ste eeuw door stammen uit Noord Afrika bevolkt. Deze Berbers legden ingenieuze bevoeiingssystemen aan ten gunste van uitheemse gewassen. Ze planten ook moerbeien voor de zijderupsen. Zijdespinnerijen werden belangrijk.

Zelfs na de val van Granada bleven de Alpujarras duidelijk een Moorse streek en eigenlijk de laatste islamitische enclave in Spanje. In 1566 verbied Philips II echter de Arabische taal en kleding. Het gevolg was een opstand in de Alpujarras waarbij de *moriscos*, Moren die aan het oppervlak de Christelijke normen en vormen hadden aangenomen, een eigen koning benoemden: Aben Humeya. De opstand werd eenvoudig neergeslagen door het leger van Don Juan de Austria, maar de onrust duurde nog enkele tientallen jaren voort, tot de definitieve uitzetting van de moriscos begin 17de eeuw.

Válor - Taha Pitres

- De meeste fietsers gaan te snel deze unieke streek voorbij. In de Taha Pitres ziet u meer van het detail.

km	
	55 km, 850 ↑m
0.	We vervolgen dezelfde weg naar het westen.
5.	Yegen.
18.	Bérchules.
36.	Trévelez
50.	Pitres.
52.	LA naar Mecina en andere dorpjes lager aan de helling.
54.5	Eens afgedaald splitst de weg zich. Rechts meteen Mecina, links Ferreirola een km verderop.

In Bérchules

Hotelberchules.com T 958 852530 € 53

Twee km voorbij Bérchules, even voorbij een begraafplaats, RA over een paar honderdmeter onverharde weg: Elparaje.com T 958 064029 Casa rural/b&b in landgoed van Nederlanders Anita en Walter € 44 inclusief ontbijt.

In Pitres

Posada San Roque. T 958 857528 € 57 An de doorgaande weg door Pitres zelf.

In Mecina Fondales

Hotel Alberge de Mecina. U ziet het meteen links van de weg. T 958 766254/241 € 80 Minder sfeervol dan Sierra y Mar maar comfortabel en met mooie zwembad www.hoteldemecina.com.es

In Ferreirola

Sierraymar.com Charmante huisjes en tuin van Deense stel in, samen met Fondales, het meest pittoresk van de dorpjes € 58 Met reservering minimaal twee nachten maar als u gewoon aanklopt en er plaatsen vrij zijn mag ook voor een nacht T 958 766171

Trévelez 1400 inw.

Een bord bij de dorpsingang afficheert Trévelez als hoogst gelegen dorp in Spanje. Dat is klinkklare onzin. Zelf zonder skistations mee te telen liggen tientallen dorpen hoger, met name in Castilla-León en Aragon. Echter, veel daarvan zijn op sterven na dood, met slechts een handjevol gepensioneerden en wat weekendbezoekers. Trévelez is misschien wel het hoogst gelegen dorp met een levendige economie. Dat dankt het dorp aan zijn *jamón serrano* (gedroogde ham). Duizenden hampoten worden van andere streken hier aangevoerd en gedroogd, in een ideaal klimaat, om daarna met het prestigieuze Trévelez label te worden verkocht.

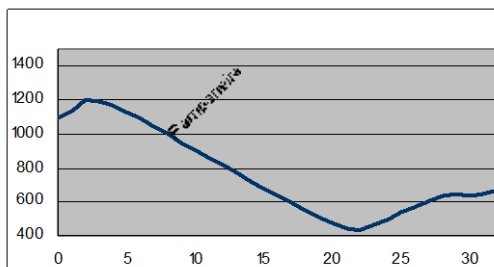
De Taha Pitres ca. 1200 inw. bij elkaar

In Moorse tijden vormde Pitres een administratieve eenheid met vijf andere onder aan de helling gelegen dorpjes: de *Taha Pitres* (de gemeente van Pitres). Vandaag zijn deze piepkleine dorpjes wellicht de intiemste tevens meest karakteristieke van de streek. Ze zijn weliswaar ook al lang grotendeels overgenomen door mensen die van ver hier zijn komen wonen, maar Pitres is gelukkig geen doel van bustoerisme als Trévelez of Pampaneira.

In deze dorpjes zijn de stegen vaak overdekt. De zeer rustieke huizen zijn met onbewerkte stenen en hout uit de omgeving opgetrokken. Ze vormen soms trossen waar het dak van het ene tevens het terras van het andere is. De stegen gaan over in voetpaden die de dorpjes door weelderig en gevarieerd natuur verbinden.

De basis wandeling als in de ANWB gids staat is uitstekend: vanuit Pitres langs Mecina, Mecinilla, Fondales, Ferreirola en terug naar Pitres (tussen 3 en 4 uur) maar al de vermelde hotels en casas rurales stellen ook engelstalig boekjes ter beschikking met verschillende wandelingen in de omgeving.

Taha Pitres - Lanjarón

➤ Van de rustige naar de drukker kant van de Alpujarras

<u>km</u>		32 km, 400↑m
0.		Klim terug tot aan de doorgaande weg en LA.
6.		Y-splitsing voor de Poqueira kloof. LA in afdaling, u fietst al snel langs Pampaneira en daalt verder af.
21.		T-splitsing. RA, weer in stijging, naar Lanjarón.
31.		Lanjarón. Al in het stadje komt een soort Y-splitsing. De weg gaat links onder en om het centrum en de hoofdstraat schuin naar rechts. Fiets de hoofdstraat in. Net voordat deze weer met de weg samenkomt bevinden zich in een straatje links de twee vermelde hotels naast elkaar.

In Pampaneira

Twee adressen tegenover elkaar op *Calle Jose Antonio*: Ruta del Mulhacén en Pampaneira, beide rond € 38

In Lanjarón

Alcadima.com C/Francisco Tárrega 3. Mooi, comfortabel hotel met zwembad mei t/m september T 958 770809 € 66

Castillo de Lanjarón. Geen zwembad maar ook mooie, ruime kamers en iets goedkoper. T 958 770712 hcastillolanjaron.com

Meerdere andere hostals en hotels in Lanjarón tussen het centrum en de spa.

Bijvoorbeeld hotel Andalucía aan de hoofdstraat Av. de la Alpujarra met pensionado sfeer. Grotere schaal en kamers wat minder dan de bovenvermelde twee maar ook prima € 45

Pampaneira 400 inw.

Boven Pampaneira liggen Bubión en Capileira. Deze drie dorpen liggen prachtig aan de Poqueirakloof. Veel jong, fit en casual-trendy active toeristen in sandalen. Vanuit Capileira vertrekken hoogte-zoekende wandelaars en fietsers over een voor autos verboden weg die naar de toppen van Mulhacén en Veleta voert.

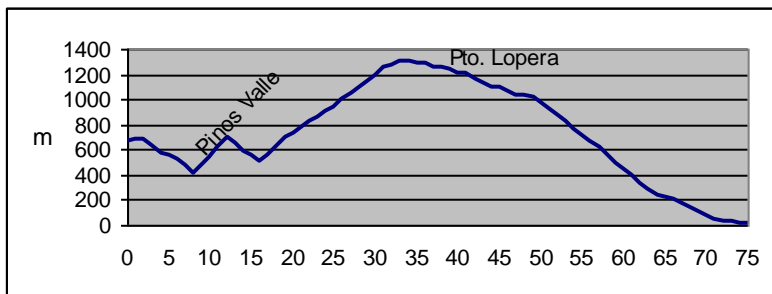
Lanjaron 4000 inw.

Lanjarón is een van de meest populaire plekken in Spanje waar oudjes met reuma en andere problemen ‘*van a tomar los baños*’ dwz. in als geneeskrachtig geachte wateren gaan liggen. Persoonlijk vind ik het aardig om in dit soort plaatsen te overnachten. Je voelt je lekker jong en fit in vergelijking met wat hier rond loopt en kruipt. Bovendien is de vergane glorie sfeer niet gespeend van charme.

Het stadje leeft vooral van het water. Behalve het spatoerisme, is het in flessen brengen en vervoeren van het water een voorname activiteit. Dit wordt aangevuld door wat bosbouw producten en veeteelt.

Het spagebouw is in sobere neomudéjar stijl uitgevoerd. Het gebouw en de tuinen kunnen worden bezocht. Ook een wandeling naar de ruïnes van het kasteel is aangenaam. Men begint bij het park die een paar honderd meter voorbij het informatiekantoor ligt en komt terug in het midden van het stadje. Opmerkelijk is dat het kasteel, in tegenstelling tot bijna elke andere, lager staat dan de stadskern.

Lanjarón - Almuñécar

- De afdaling naar Almuñécar is misschien de mooiste van de hele kust, over een rustig weggetje die *carretera de la cabra* (nl. weg van de geit) wordt genoemd. De kortste manier om deze te bereiken is via een onverharde weg van 12 km, met enkele stukken beton oppervlak maar ook met stukken met losse stenen of zeer steil. Ga ervanuit dat u met een hybride minstens twee of drie km lopend moet afleggen.
- Wie alles op asfalt wenst te rijden kan de alternatieve route kiezen die op km 7 wordt beschreven. Mandag t/m vrijdag rad ik toch eerder de onverharde weg aan. Er zit in het alles-asfalt alternatief een stuk van 20 km waarin het smalle weggetje wordt gedeeld met zware vrachtwagens die de navette van en naar enkele nabijgelegen steengroeven doen.
- Na eenderde van de rit komt u nog maar weinig gelegenheden tegen om proviand in te slaan. Voor zover ze er wel zijn hebben ze zeer onregelmatige openingstijden.

<u>km</u>		75 km, 1150 ↑m
0.		Verder over dezelfde weg. Deze stijgt om buiten Lanjarón te gaan, en daalt vervolgens langs windkrachtmolens.
7.		<p>Rotonde. Rechtdoor aan de overkant tot de volgende rotonde. Daar met 270° links naar 'Pinos Valle'.</p> <p>-> Wenst u alles op asfalt te fietsen, ga dan hier naar Béznar, daarna Lecrín en Dúrcal. Neem na Dúrcal de N323 die om en boven langs Padul gaat. Een paar km na Padul ziet u een afslag naar links 'GR 103, Almuñécar'. Via deze weg fietst u bijna 100 km maar met ongeveer</p>

	hetzelfde hoogteverschil als bij de 'standaard' route. In Dúrcal: hotel Mariami. Comandante Lázaro 82 (gewoon de weg door het dorp) € 50.
11.	Pinos del Valle. De pittige klim gaat RA nog even door.
12.	T-kruispunt aan de top. Rechts richting Restábal.
16.5	LA richting Saleres en Albuñuelas.
18.	Saleres. Schuin naar rechts op een zeeer steile helling.
20.	Net voor Albuñuelas, RA richting 'Cónchar' en 'CN 323'. Na tweehonderd meter LA met een scherpe bocht bij een steenmonolietje van 'Distrito forestal'.
21.	Bij de hoger gelegen huizen van Albuñuelas houdt het asfalt op. Er is een Y-splitsing. Neem de linkertak, de bordjes 'León el Africano' en 'Ruta al-Idisi' volgend.
22.3	Y-splitsing. Rechts aanhouden, stijgend (u laat een soort fabriek aan de linkerkant). Honderd meter, bij nog Y-splitsing, houden we deze keer linksaan, klimmend op beton oppervlak.
33.	We bereiken het asfalt van de <i>carretera de la cabra</i> bij T-kruispunt. LA naar Almuñécar (rechtdoor wie naar Alhama gaat).
41.	Van deze kant bijna onmerkbaar bergpas <i>Puerto de Lopera</i> , 1210m. De grote afdaling begint.
49.	<i>Mirador de la cabra montés</i> (nl. uitzichtpunt van de steenbok), bij benzinepomp.
73.	Almuñécar.
74.	We gaan onder de N-weg door en komen bij een fontein met dwergpalmen. Rechts aanhouden. Honderd meter verder RA op <i>Avenida Costa del Sol</i> , en weer na honderd meter LA, <i>Avenida de Europa</i> in.
75.	Al bijna naast het strand ligt het hotel. Einde rit.

In Melegís, even rechts op km 16.5 van de rit

Hostal Los Naranjos. Avda. del Valle 32. Tel 958 793414 € 43

In Almuñécar, o.a.

Hotel Goya. Aangenaam hotel van Mari Carmen en Manolo. Avenida de Europa 31. Almuñécar Tel 958 630550 € 47

Hotel Carmen. Avenida de Europa 19 Tel 958 631413 € 47

Onderweg

Tijdens de afdaling zien we een scherp contrast tussen de kale rotsen en geërodeerde hellingen van de *Sierra de Almijara* en de weelderige vallei van de rivier de Verde onderaan. Eeuwenlang werd het bos gekapt, roeiden geiten vervolgens het gras en kleine struiken uit en spoelden de regenbuien losse aarde uiteindelijk naar het dal beneden. Het contrast tussen de kale hellingen en de vruchtbare valleien komt in het overgrote deel van de middellandse zeekust voor, maar is hier bijzonder groot.

Almuñécar 23,000 inw.

Oficina de turismo in neo-arabisch paleisje tegenover het hotel. In de namiddag tussen 17 en 20 uur open. Tel 958 631125.

- *Parque ornitológico*: park met tropische vogels en botanische tuin.
- Ruïnes van Romeinse vizoutingplaats: aan de voet van de weg die naar het kasteel voert.
- Kasteel: van Moorse oorsprong, werd herbouwd in de 16de eeuw. De strategische positie, zo boven de zee, betekende juist zijn ondergang op het moment dat het geschut zwaarder werd. Tijdens de Napoleontische oorlog was het kasteel bezet door Franse troepen. In 1808 heeft een afvaardiging van de Britse vloot het tot puin gebombardeerd.
- Archeologisch museum: verzameling voorwerpen van de Feniciërs en Romeinen. Het beste is dat het moeilijk te vinden is, wat dwingt tot een tijdje rond de steegjes en pleintjes van het oude Almuñécar te wandelen.

Bus naar Málaga

Het busstation van Almuñécar ligt op de *Avenida Juan Carlos I*, op een km van het hotel aan de overkant van de kasteelheuvel. Er vertrekken bussen naar het centrum van Málaga om 7.00, 10.00, 10.45 en nog een paar later in de dag. € 10 Fietsen onder in de bagageruimte gratis. Let op: soms wordt een soort bus ingezet met minder bagageruimte en daar mogen in principe geen fietsen in. Laat tijd over voor eventueel een volgende bus of een taxi te regelen.

Duurder maar comfortabeler kunt u ook met een taxi naar Málaga of rechtstreeks naar het vliegveld. Er zijn een paar '*taxis con espacio para bicicletas*' in Almuñécar die deze dienst aanbieden voor ongeveer € 90 per reis. Zoveel het hotel Goya als het toerismebureau kunnen er een voor u bestellen.

Toch fietsen? In 2009 is de snelweg van Malaga tot Almuñécar en verder voltooid waardoor op de gewone kustweg het verkeer voor het grootste deel meevalt.

Accommodatie in Málaga:

Hotel Sur. Calle Trinidad Grund 13. Helemaal in en centrum naast Alameda Principal. T 952 224803 € 60 Fiets in parking € 3

Hotel Zeus. Calle Canales 8. Een halve km verder. Bij brug aan westelijke einde Alameda Principal LA, richting zee, langs water/kanaal-groene strook. Tel 952 317200 € 58 Hier fiets wel gratis naast receptie of in je eigen kamer.

Málaga 570.000 inw.

De stad ligt ten oosten van een driehoekige vlakte die *la hoya de Málaga* (nl. de pot van Málaga) wordt genoemd. Deze vlakte wordt in tweeën opgesplitst door de Guadalhorce rivier. Om de verraderlijke plotselinge overstromingen van de rivier te vermijden, groeide de stad tegen de bergen op in plaats van in de middenvlakte waar vandaag de dag het vliegveld ligt. Een kleiner riviertje, de Guadalmedina, bijna altijd droog, vormt een groene streep door het centrum van de stad.

Het eerste wat de meeste mensen doen is even de helling van de 9de eeuwse *Alcazaba* (kasteel/fort in Arabisch) op te wandelen, met mooi uitzicht over de haven en de stad. Het voetpad begint aan de achterkant van het gemeentehuis, dat in het midden langs de laan-promenade tussen de stad en de haven ligt.

Vertrek: fietsen naar het vliegveld

Tussen het centrum van Málaga en het vliegveld liggen tot nu toe allen maar drukke en grote wegen. In ieder geval, als u dit traject volgt, ontwijkt u een brug en een beruchte samenvoeging van snelwegen, waar fietsers dwars door het van rechts racende verkeer de zijstrook weer moeten zien te bereiken!

<u>km</u>	
	Wie in Málaga heeft overnacht gaat naar de <i>Alameda Principal</i> en fietst LA over de brug <i>Puente de Tetuán</i> . Volg aan de overkant de borden naar het <i>Renfe</i> treinstation.
0.	Vanaf het treinstation, die naast het bustation ligt, nemen we de laan <i>Héroo de Sostoa</i> die links langs het spoor loopt.
1.5	Bij een kruispunt met twee mooi gombomen, volg niet het bord 'Aeropuerto' Neem in plaats daarvan een andere straat die hier schuin naar rechts begint: <i>Avenida de Europa</i> .
3.5	We gaan onder een weg door. Na een paar honderd meter gaan we rechtdoor aan de overkant van een rotonde, nu op <i>Hermanos Lumière</i> , door een soort industriegebied. Even verderop gaat de straat langs een benzinstation, zwerft naar links en rechts, gaat over een soort kanaal en komt aan een T-kruispunt. LA over <i>Avenida Herman Hesse</i> .
5.	Bij rotonde, LA.
5.5	Schuin naar rechts het bord 'Cadiz' volgend. Nu dienen we wel een paar honderd meter aan de kant van de snelweg te fietsen, het grootste stuk echter over een zijweg die langs een Makro loopt.
6.	RA naar het vliegveld. Na één km zien we een voetgangersbrug. Over deze bereiken we de vertrekhal van T-2 (T-1 daarachter) op de eerste verdieping.

Uw ervaringen

Ik ben benieuwd hoe het met uw fietsvakantie is gegaan. Als u het leuk vindt, vul in zoveel van deze vragen als u zin in heeft en stuur me een mailtje: fietseninspanje@xs4all.nl. Alvast dank!

Voornaam en woningplaats:

.....

Hoe heeft u naar Spanje (en het beginpunt van de route) heen- en terug gereisd? Hoe ging het?

.....

.....

Op wat voor fiets heeft u gereden? Was het de juiste fiets voor het soort terrein en wegen?

.....

.....

Enkele ritten die u bijzonder mooi/plezierig vond: wegen/omgeving/plaatsen?

.....

.....

.....

Enkele ritten die tegenvielen: wegen/omgeving/plaatsen?

.....

.....

.....

Overnachtingen,

Dag	Plaats	hotel/hostal/ casa/camping	Wat vond u van de accommodatie?

Andere opmerkingen of tips:

.....

.....

.....

.....